

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

Feria sexta: de infla[m]mato [et] ardentissimo amore dei erga
p[ec]c[a]tores. Ser. vj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Seria. VI. in septuagesima.

ctissimo viro p̄tritionē cōpūctionem
suorū scelerū habuit adustisq; oibus va
nitatib; in platea publica: vt daret exē
plum his cū quib; peccauerit: in cellu
la quadā paruula se incluserat in qua per
fenestrā paululū panis ⁊ aque qb; su
stētaret die qualibet accipiebat. Cū er
go trib; annis fuisset inclusa p̄fectus
Panuti; ad abbate Antoniu; cui mul
ta reuelabant a deo vt ab eo inq̄reret
si ei de; sua pctā remississet. Narrata cā
sanctus Antoniu; cōuocatis discipulis
p̄cepit vt illa nocte oraret: statimq; ab
bas Paulus maior discipul; Antonij
vidit in celis lectū speciosis ac p̄ciosis
vestib; ornatū: quē tres virgines sacre:
facie clara custodiebāt. Eūq; Paulus
diceret gl̄iam illā esse Antonij: audiuit
vocē dicētē sibi. Nō ē Antonij: s; Thai
dis meretricis. Qd̄ cum mane audisset
Panuti; cū gaudio discessit: ⁊ cū illā
eduxisset de cella: quindecim dies sup;
iuit: post quos meretrix penitēs deuit
in dño. Audiuimus igit̄ ex trib; effecti
bus enarratis q̄ summa est in deo cō
placētia vt peccatores reuertant ad il
lum: ⁊ tñ cū ip̄e hac voce melliflua inci
tet oēs: nescio vnde fiat nisi ex humani
cordis duricia vt nō audiat: O infelix
anima peccatrix. O seus imanis ⁊ cru
delior omni belua: desine iam malefa
cere: impone finem delictis tuis: que
re dñm deum tuum dum inueniri po
test: vt accipias ab eo gr̄am in presen
ti: ⁊ in futuro p̄petuā gloriā. Amen.

¶ Feria sexta post dominicā in septua
gesima de istāmato ⁊ ardētissimo amo
re dei quē ip̄e clemētissim; p̄ pctōib;
exhibet ⁊ ostendit vt illos ad se trahat
ac reuocet ⁊ inducat ad penitentiam.

Sermo. vi.

Amore languet
Dabent̄ hec verba in perso
na xpi: dei ⁊ hominis salu
tem peccatorū sitiētis origi
naliter Cant; .v. c. Si cogitarēt excecā
ti peccatores quāta dilectione comple

ctitur illos piissimus de; p̄fecto omni
studio ⁊ vigilantia deposita delictorū
sarcina ad diligentē se p̄pararet. Neq;
em̄ inueniri quispiā pōt nō pater: non
mater: nō frater: nō soror: nō filia: non
filij: nō deniq; domesticus quibet ami
cus siue p̄pinquus q̄ tācū diligit eos
quātū amat ip̄e mitissimus pater cele
stis. Q̄ p̄siderans Hugo in lib. de ar
ra sp̄se sic alloquit̄ animam peccatrix
cē. Sponsum habes ⁊ nescis pulcherr
rimū omnium: faciē eius nō vidisti. Il
le te vidit: q; nisi te vidisset nō te dilis
geret. Noluit adhuc seipm̄ tibi p̄senta
re: sed munera misit. arrā dedit pigri
amoris. hec ille. Est vtiq; anime legiti
mus ⁊ immaculatus sp̄sus de; dei si
lius q̄ in cruce exaltatus clamat grāde
⁊ amorosa voce: dicitq; aie p̄pter pctā
pereūti ⁊ ad iferna currēt: illud dicit.
ij. c. Tu aut̄ fornicata es cū amatoribus
multis: tñ reuertere ad me: ⁊ ego susci
piā te. Quidnā dulcius: quid suauius:
quidve clemētius pōt audiri? Offendit
nēpe multis diuersisq; modis rex regū
regū de; noster q̄ hoīem diligit: eiusq;
salutē etiā post peccata ⁊ nefanda facis
nora ardentissime sitit. Quapropter vt
euigilet̄ somnolēti peccatores ⁊ exp̄
giscantur ad vocem beniuolentie sum
mi dei in presenti sermone dei amore
quē deus peccatoribus exhibet: nōnulli
la erūt vidēda: vt verificet̄ in corde om
niū qd̄ dictū est in thēmate in persona
illius: q; sc; amore languet. In quibus
verbis de amore illo tria mysteria pun
cipaliter proponimus declarāda.

Primum de ipsius veritate.

Secūm de eius voluntate.

Tertium de eius copiositate.

¶ Qualiter deus ex amore malis ⁊ pec
catorū copiosissima bñficia sua largit̄
⁊ qd̄ est amor siue dilectio dei. Capm. j.

Mimū mysteriū declarandū
de amore quo deus peccato
res diligit d; veritatis. Nam
possent nō immerito aliqui
dubitare An verū sit q̄ deus peccato

res diligat. Qm̄ si diceret q̄ sic statim
occurreret dicta scripture sacre quibus
insinuari videt contrariū. Unde in per
sona dei Proverb. viij. d̄: Ego diligen
tes me diligo. Et Job. xij. c. xps̄ dicit:
Qui diligit me diliget a patre meo et
ego diligā eum: sed peccatores non dili
gunt deū: ergo deus nō diligit illos. Et
Eccl̄. xij. sapiēs inquit: Altissimus odio
habet peccatores. Et Judicū. v. scribit:
Deus peccatorū odit iniquitatē. Et Au
gu. xij. de ciui. dei. c. iij. ita asserit. Dicun
tur in scripturis inimici dei qui nō na
tura sed vitijs: aduersant eis imperio:
nihil ei nocere valētes: sed sibi. Inimici
em̄ sunt resistēdi volūtate: nō potestate
ledēdi. Et Aug. in lib. de pnia refert: qd̄
etiā ponit de peni. di. ij. in. c. sunt plus
res. Scio dñm̄ inimicū om̄i criminoso.
Et David in ps̄. xxx. ad deū sic loquit.
Odisti oēs obseruātes vanitates: id est
pctā. Et Sapiētē. xiiij. c. similiter dicit
Sunt deo odio impius et impietates
eius. Si itaq; inter deum et peccatores
est inimicitia et odium: ergo deest amor
qm̄ simul ista stare nō possunt. Sed cō
tra est dictū sapientis. Sap. xj. qui deo
dicit: Diligis oia que sunt: et nihil eorū
odisti que fecisti. Pro hui? dubij declar
atione notanda est sentētia dñi Bon.
dist. xij. ij. li. q. ij. que talis est: qd̄ deus
non dicitur creaturam diligere ratione
affectionis animi: sed rōne cōicationis
alicuius boni. Ita qd̄ dilectio dei d̄: po
tius esse dilectio effectus q̄ affectus.
Cōicatio aut̄ bonitatis diuine si atten
dat quātū ad effectū gratie nō se exten
dit ad pctōres: ideo ppter huius boni
subtractionē d̄ illos odire. Et sic intel
ligunt autoritates superius allegate.
Sed cōicatio aliorū bñficiorū et bonis et
malis eadē est: ob qd̄ et malos etiā dili
git nō vt malos sed sua illis bñficia tri
buens vt boni fiār. Sūt aut̄ inter cetera
tria bñficia pctōibus a deo collata.

Primum creationis.

Secundum gubernationis.

Tertium sociationis.

Primum beneficium qd̄ deus pctōi
bus cōfert ex dilectione et amore dicit
creationis. Quisnā estimat quantū bo
nū est esse i numero creaturarū nō qua
rūcunq; sed rōnabiliū. Nullo qd̄ pctō
em̄ posset vnus ex oculis vel alijs mē
bus nris: multo magis nec aliqua pos
tentia aīe. Et quis est qui dedit aiām
cum potētis: et corpus tā bonis q̄ ma
lis nisi deus. Et cur dedit nisi ex mera
charitate et liberalitate sua. Hoc est qd̄
Lact. in. ij. li. di. insti. ait: Deus veri pa
tris officio functus est: ipe corpus effin
xit: ipe aiām qua spiramus infudit. Il
lius est totū quicqd̄ sumus. Et Ber. in
ser. Parū ne tibi videt o hō cogita qua
lem te fecit. Nēpe sm̄ corpus egregiay
creaturā sm̄ aiām magis imagine crea
toris insignem: rationis participē: bea
titudinis eterne capaces. Porro ambo
sibi coherere fecit artificio incomprehē
sibili et sapiētia inuestigabili. Nec hoc
ante promeruit qui ante non fuit: nec
spes retributionis fuit: qm̄ bonorū no
strorū non eger. hec ille. Sed qui non
recte de deo sentiunt de eius beneficijs
ingratissimi conqueruntur: dicit etem̄
q̄ ly magnum bonum sit esse qd̄ p crea
tionem peccatores acceperunt a deo: ta
men cū deus prescierit eos futuros ma
los atq; damnandos cur illos creauit.
Quibus sic respondet Aug. ij. li. de ci
ui. dei. c. xvij. Neq; enim deus vllū nō
dico angelorū: sed vel hominum crearet
quem malum futurū esse prescisset: nē
si pariter nosset quibus eos bonorū
vñibus commodaret: atq; ita ordinem
seculorū tanq̄ pulcherrimum carnē
etiam ex quibusdā quasi antithetis ho
nestaret. Antitheta enim que appellā
tur in ornamentis elocutionis sunt de
centissima que latine appellantur opa
posita: vel quod expressius dicitur con
traposita. Non enim est apud nos hu
ius vocabuli cōsuetudo: cum tamē eis
dem ornamentis elocutionis etiam ser
mo latinus vtatur: immo lingue orūm
gentium his antithetis. et Paulus apo

Feria. VI. in septuagesima.

Stolus in scda epla ad Corinth. illu lo-
cu suauiter explicat vbi dicit. Per arma iu-
sticie a dextris et a sinistris. Per gloriā
et ignobilitatē: p infamiā et bonam fa-
mā: vt seductores et veraces: vt q igno-
ramur et cognoscimur: quasi mortuētes
et ecce viuimus: vt tentati et nō mortifi-
cati vt tristes: semp autē gaudētes: si-
cut egentes multos aut locupletates:
tanq nihil habētes et oia possidētes.
Sicut ergo ista p traria contrarijs op-
posita: sermonis pulchritudinem red-
dūt: ita quadā nō verborū sed rerū elo-
quētia: p trarioꝝ oppositōe seculi pul-
chritudo cōponitur. hec Aug. Et si ad-
huc arguerent impij et maligni q fm
Aug. verba videretur quasi necessariū
fore vt aliq mali essent vt sic seculi pul-
chritudo perficeretur. Ego dico q licet
deus fm Aug. in lib. de libe. arbi. no-
uerit ex quocūq malo bonū elicere: tū
si nullus vnq peccasset siue angelus siue
homo: adhuc vniuersus perfectū esset:
nihilq quod ad eius ornātū spectaret
sine decore inueniret diminutus: neq
propterea culpā dū est sapiētissimus
artifex deus qui creauit illos qui dāna-
ri debebāt qm non propterea dānātur
quia sunt creati: sed qm post creationē
sua volūtate facti sunt mali. Quinim-
mo in hoc maxime relucet immēsa bo-
nitas dei q tam grāde beneficiū con-
ferre dignatus est etiā illis quos pre-
sciebat futuros igratos et malos. Se-
cundū beneficiū qd deus peccatoꝝ
confert ex dilectione et amore d: guber-
nationis. Indiget eqdē homo auxilio
oim creaturā celi scilz et terre celestiu
inferioꝝq: corpoz sine quibus viuere
minime posset. Omnia tū ista dei sunt
de quo in ps. xxij. d: Dñi est terra et ple-
nitudo eius orbis terrarū et vniuersi q
habitant in eo. Nihilominus ex clemē-
tia largisua et affluētissima sua libere
donat fructū horū oim etiā impijs et ma-
lis. Inde Hugo in lib. de arra sponse.
ait: Respice vniuersum mūdū istum et
cōsidera si aliqd in eo sit qd tibi nō ser-

uiat. Ois natura ad hunc finē dirigit
cursum suū vt obsequijs tuis famulet:
et vtilitati deferuat: tuisq oblectamē-
tis pariter necessitatib? fm affluētā
indeficiētē occurrat. Hoc celū hoc ter-
ra hoc mare hoc aer: cū his q sunt i eis
vniuersis explere nō cessant. hec ille. Et
xps in euāgelio Mat. v. ait: Pluit sup
iustos et iniustos: et solē suū oim facit
sup bonos et malos. Tertiu beneficiū qd
deus erogat et largitur ex dilectione et
amore ipis peccatoꝝ dicitur socia-
tōis: magnū quippe donū est vt vnus
quisq habeat sociū angelū. Dicit ma-
gister sententiā di. xj. scdō libri allegat
Hierō. sup Mat. sic dicēs. Magna di-
gnitas animarū vt vnaqueq ad oitu
natiuitatis sue in sui profectū et custo-
diam habeat angelum specialiter dele-
garus. Et qua autoutate fm doctores
theologie colliguntur tria catholica do-
cumēta. Primu documentū fm Alexā.
de ales in. ij. volumine summe. et Archi-
dia. canonista sup. c. firmissime. de cōse.
dist. iij. q duplex est hois natiuitas: scz
in vtero et ex vtero. Prima est qm anima
creat simul et infunditur corpoz. Scda
ho qm erit de ventre matris. Angelus
aut deputat homini a prima natiuita-
te: scz in vtero. Rō aut quare nō debeat
ante infusōe aīe angelus deputari ad
custodiā corpoz: fm Bona. in. ij. di. xj.
in declaratiōe littere est: qz illa custodia
principalis respicit spiritū q corpus.
Et ideo non debet specialiter angelum
ad suam custodiā habere ante q spiritū
infundat. Non debet etiā differri vltra
aīe infusōe: qz extric defendere potest
et adiuuare. Et tū autem q diu par-
uulus caret rationis vsu aliquē oculū
tū effectū habeat custodiā angeli quā-
tum ad habitatiōe et directiōe in bo-
num: assignare est difficile: sed negare
non est tutum. Secundū documentum
est q angelus beatus ppter custodiā
hominis non est homine inferior: viato-
re neq indignior cum id fiat ex dulcedi-
ne summi dei. Tertium documentum est

¶ angelus non deserit obstinatum in peccatis vsq; ad mortem. Ratio est s̄m Bofi. q; promior est bonus angelus ad iuandū q̄ malus ad perdendū. Si ergo malus angelus nō derelinquit vsq; ad mortē hominē etiā quātumcūq; sanctū: nec bonus hominē quātumcūq; sceleratū dimittit vsq; in finē. Sed cōtra hoc instant nōnulli. qm̄ glo. super illud Hier. 17. Curauimus babilonem et nō est curata: derelinquamus eā. ait. Medici sunt angeli quos a nobis repellimus dū eorū consilio nō acquiescimus. Itē Damascenus dicit q̄ antixps caret bit angelico presidio. Ex quibus colligitur posse videt q̄ angelus q̄s subtrahit ab homine ppter p̄tā custodie beneficium. R̄spondet ad hoc dñs Bofi. vbi. s̄. q̄ cōiter tenetur a docto. sacre scripture q̄ angelus nō oīno deserit obstinatos q̄dū sunt viatores: nec tñ a deo diligēter custodit sicut bonos aut mediocriter malos. Itē cōiter dicit q̄ quodāmodo deserit et quodāmodo semper custodit. Explicatio aut̄ huius diuersimode pōt fieri. Nā aliquē custodiri ab angelo pōt dupliciter intelligi vel s̄m habitum vel s̄m actum. Soluerūt ergo aliqui dicere q̄ angelus obstinātū s̄m actum custodiēdi relinquit p̄ eo q̄ ipse custodiēti angelo non obedit: immo contra monitamentem obfirmavit. Quantum s̄o ad habitū nō deserit: q; semp̄ p̄optus est ei subuenire et quōd ipsum ad viā veritatis videat inclinari. Sed hīc modus dicendi nō sufficit: q; nullus est a deo malus et p̄uersus q̄n angelus bonus possit ei aliq̄d b̄nificiū custodiēdo largiri. Ergo si semp̄ est ei p̄optus facere bonū videt q̄ nūq; subtrahat oēm actus. Et id est sc̄ds modus dicendi. s̄. q̄ duplex est custodie angelice actus. Un⁹ respectu corporis: alter respectu sp̄s. Unus cōsistit in repulsionē hostis ne opprimat corpora: alter arcendo ipm̄ ne p̄uertat aias. P̄mi actus efficacia est in angelo: sc̄ds nō solū est in angelo: sed etiā in nobis. Quātū ad p̄mū actum bon⁹

angelus hominē vsq; ad mortē nō derelinquit: q; nō patit ipsum a demone op̄ p̄mi vel occidit: nisi q̄n aliter exigit fieri s̄nā diuini iudicij. Quātū s̄o ad secundū actū: q; illius efficacia nō tñ est in angelo: sed etiā in nobis: subtrahit custodie b̄nificiū ab his circa q̄s videt se frustra exerceri. v̄pote ab excecatis et obstinatis: qui nec recipiunt instructio nem nec exhortationē. Sed cū custodia magis respiciat aiam q̄ corpus: adhuc nō videtur oīno probabile q̄ angelus oēm actus custodie subtrahat respectu anime. Et ideo adhuc est tertius modus dicēdi probabilior istis. s̄. q̄ effectus angelice custodie est respectu boni et mali respectu boni cōseruādi vel acquirendi vel augēdi: respectu s̄o mali discernēdi vel euitandi vel diminuendi. Bonus ergo angelus obstinatos nō deserit quātum ad actum custodie qui respicit malum: q; semper retrahit hoīes ne labantur in peius. Quantum s̄o ad actum q̄ respicit bonū obstinatos deserit et anti christum nō custodit. Ver Bofi. Cōfide ra nunc aia peccatrix quanta fecit tibi deus: et cui⁹ admiratiōe dic̄ ei illud Job vii. Quid est hō q; magnificas eius: aut filius hominis: q; reputas eū: et quare apponis erga eū cor tuū? Cur o magne deus creare voluisti hominē paulomin⁹ ab angelis minorat⁹ q̄b̄libet alijs a te creatis cōditisq; naturis excellentior: imagine tua decorat⁹: p̄dotat⁹q; insignibus potentis aīe rōnalis quem p̄sciebas tibi futurū rebellē atq; contrariū? Cur tot b̄nificia innumera creaturā tuā p̄stas his qui te fugiunt: qui te despiciūt: qui te cōtēnunt. Grandis p̄fecto numerus est eorū qui te dereliquerunt venā aquarū viuentiū. Dereliquerunt inquā te et auerterunt se a te qui es via recta oēs infideles idolatres: iudei: heretici: scismatici: et xpiani diabolicis operib⁹ seruētes: exēdicati sacri legi: p̄ditores seditionis: iracūdi: odiosi: crudeles: d̄tractores: murmuratores: bilingues: falsarij: susurrōes: p̄iur: decepto

Feria. VI. in septuagesima.

res: mendaces: cupidi: raptores: fures: vfararij: forilegi: malefici: incantatores: elati: superbi: hypocrite: ambitiosi: arrogantes inanis glorie: cupidi: gulosi: blasphemii: lusores: fornicatores: adulteri: sodomite: et alij sceleribus nefandis finis inuolunt. Et tñ tu deus meus imperasti terre vt sustineret illos: producatq; fructus quibus sustentare se possent. Iussisti soli et lune et stellis vt suos motus exereret ad illoꝝ vtilitatem mada stiq; oibus q; in celis terrisq; reperiunt vt se cõicent prenomina tis inimicis tuis. Cur insup et angelos cū talibus conuiuere etiam vsq; ad mortē ad illoꝝ custodiã disposuisti? Cur ita blandiris tu deus iustus et rectus pctõibus et iniq; D pectora dura: o ferros mentes: o sa xea et adamantina corda eoz q; intelligere nolunt. Quidens sit amor dei etiam ad pctões q; vt tactus est bñficia sua gratiosissime impartiri: vt sic occasione habeat cõfideret ad illũ redire.

Qualiter deus quãtu de se est vellet oẽa pctões esse saluos: et qre si sic vult nõ oẽs saluantur. Caplm. ij.

Secũdũ mysteriũ declarãdu de amore quo deus pctões diligit d; eius volũtate. Vellet em deus ex charitate sua oẽs hoies nõ solum bonos: sed etiã malos saluos fieri: s; illud apli. s. Tim. ij. Oẽs hoies vult saluos fieri et ad agnitõem veritatis venire. Veruntũ ex hoc apli dicto pplexa poterit esse: dubiaq; mens nõ multũ recteq; intelligẽtium. Nã si deus vult hoies saluos fieri: ergo oẽs hoies saluabunt. Quia vt inq; ps. cxiij. Omnia quec; voluit dñs fecit in celo et in terra: in mari et in oibus abys sis: sed nõ oẽs hoies saluabunt: igitur nõ vult deus omes hoies saluos fieri. Soluit hec difficultas per doctores sacros qui apli autoritatem tripliciter exponere solent. Prima expositio est Augustini quaz inducit magister in tex. di. xlvj. primi libri: qd dictũ apli p̄t intel ligi vt in eo sit distributio accomoda: si

cut cum dicimus: ois hõ timet in mari: s; in cõem modũ loquẽdi intelligẽdum est qui est in mari. Similiter si dicatur magister iste docet oẽs pueros huius ciuitatis: intelligit qd docet eos qui addi scunt: nullus em docet nisi per ipsum. Sic in pposito p̄t esse sensus: qd deus vult saluos fieri oẽs hoies qui saluant q; nullus saluat nisi velit deus. Scõa expositio est magistri in textu qui dicit qd ibi est distributio p generibus singuloꝝ et nõ p singulis generib;: sicut cũ d; Omne aial fuit in arca noe: q; de oibus generibus aialium fuerunt ibi aliqua indiuidua. Et sic deus de omni genere vult aliquos saluari: de grecis: de latynis: de iudeis: de prelatiis: de subditis: et de alijs. Tertia expositio est s; Job: damascenum dicentẽ: qd deus vult oẽs hoies saluos fieri volũtate antecedẽte nõ cõsequente. Volũtas autẽ antecedẽs s; em eũdẽ reliquosq; theologos est qua quis vult aliquid absolue quantũ in se est. Voluntas nõ cõsequens est qua quis vult aliquid cõsideratis circumstan tijs. Voluntas ergo antecedens in deo est volũtas respectu eius ppter qd de hoiem facit et est irrefragabiliter bonorum. Voluntas cõsequens est qua vult aliqua s; prescientiã meritoy: nõ que sequitur merita. Prima. s. antecedens d; a magistris voluntas conditionalis siue voluntas qua deus vult quantum in se est. Scõa autẽ. s. cõsequens d; absoluta. Differentia autẽ inter hanc volũtatẽ et illã nõ est s; diuersitatẽ affectionis siue modi volendi qui fit in deo: sed s; rõnem connotandi et intelligendi put em deus d; velle oim salutẽ quantũ in se est: et antecedenter conotat in oibus hoibus ordinabilitas ad salutẽ: tuz ex parte nature date: tum ex parte gratie oblate. Dedit enim deus naturam s; quã possent hoies cognoscere illum: et cognitum querere: et questũ inuenire: ac inuento inherere: et per hoc salutẽ obtinere. Gratiam similiter obtulit dum s; llii misit: cuius meritũ oim salutẽ suffie

ait. Reges et madata salutis tribuit et offendit. Ipse etiam presto est oibus inq̄rentibus et inuocantibus eū. Velle ergo hoīem antecedenter saluare est ordinariū ad salutē facere et saluari volēti nō deesse. Nō velle antecedēter saluare nō cōnotat salutē: sed ordinabilitatē ad salutem. Velle autē cōsequenter siue abfolute saluare: est velle dare salutē ei quē prescit ad salutē peruēturū per suū auxiliū et gratiā: cōnotat salutis euentū. Et sic nō est dicere quod deus velit oēs homines saluos fieri. Et hec tertia expositio magis efficacis est ad clare intelligenda apli verba. Ex quibus elicif quod amotus deus nec i minimo deest ad succurrendū: subueniendū: fauendūq; pctōribus vt saluent. Qui si non saluans ipsi soli sunt accusandi meritoq; reprobendi qui bibere noluerunt aquā fontis indeficientis amoris diuini.

Qualiter deus ostendit amorem suū peccatoribus illos supportando vocando et offerendo filium suum vnigenitū ac sanguinem eius. Caplm. iij.

Ertiū mysteriū cōteplādum de amore quo deus pctōres diligit dicitur de ipsius copiositate. Nā preterea quod dicta sunt in primo et scdo mysterijs precedentib; inuenio adhuc p̄cipue tria signa exprimētia copiosissimū amplissimūq; amorem diuinum erga pctōrū salutem.

Primum dicitur supportatio.

Secundum vocatio.

Tertium oblatio.

Primum signum dicitur supportatio. Supportat eadē deus et expectat patienter pctōres qui post cōmissa pctā iuste meritoq; puniri possent. Ois em̄ qui peccatum facit et mortaliter peccat: meretur subito priuari quibuslibet beneficijs corporalibus: et spūalibus. Mesref adhuc descēdere viuēs ad infernū. Et quid est quod deus hunc rigore iusticie contra peccatores non exercet: quinimo differt ultionem nō solum per dies sed per mēses et annos. Quot reperit

tur in hac mortali vita: qui per decem aut viginti aut triginta aut plures annos semper in peccatis dormierūt: et tū illos non exterminauit deus. An forte putamus id factum esse: quod sibi peccata non disp̄icent: vel quod iniustus illa punire negligit: vel quod ignorans illa non videt: aut impotens factus illa vindicare non valet? Absit vt ista cogitemus de deo magno et immortalī: qui optimus abominatur omne malū: iustusq; nullum relinquit impunitum: sapiens oia videt: omnia noscit: omnia percrutat: cuius potentie nulla creatura resistere possit. Cur ergo tandiu punire peccata dissimulat: nisi quod languet amore. Vinc est quod Petrus. ij. ep̄la. c. iij. ait: Dñs patienter agit nolens aliquos perire: sed oēs ad penitentiā reuertī. Et Salomō Sap. xi. dicit: Misereis omnium dñe: quod oia potes et dissimulas peccata hominum propter penitentiam. Secundum signum exprimens copiosissimum amorem diuinum dicitur vocatio. Apparet vtiq; quantum velit deus peccatorum salutem quā non solum illos nō punit et suffert: verū etiam multipliciter inuitat et vocat. Quidnam sunt tot dei beneficia peccatorib; collata: de quibus pauiloante memoriā fecimus: nisi voces blāde ipsos pctōres alliciētes? Quid sunt scripture sacre? quid sanctorum exēpla? quid doctorū tam diffusa dicta? quid p̄missiones? quid cōminationes? quid p̄cepta legis? quid ecclesie sacramenta? quid deniq; viue voces tot predicatorū et hmōi? Oia siquidem ista clamor quidam sunt ad pctōrum aures fortiter sonans: et tandem ab alto crucis auditur vox illa nō parumpenda pēdentis in eo crucifigi iesu. Sitio: sitio: sitio. Sitio: bar enim vt Ber. et Aug. exponunt nostram salutem. Unde et Ber. ait: Ascendit in alrum crucis vt ab omnibus videretur: voce magna clamauit vt ab oibus audiretur clamorū lachrymas addidit vt homo ei compateretur. Qui ad eius clamorem non excitatur: ad voces

Sabbato in sexagesima. Sermo VII

non cōpungitur: grauior est terra: duri
or: petra: et fetidior sepulcro. Tertium si
gnum in quo relucet erga nos amor di
uinus: oblatio. Pro salute nāq; pctō
rum obtulit deus pater vnigenitū filiū
suū: illūq; misit in mūdū. Unde Job.
ij. Sic deus dilexit mūdū vt filiū suū
vnigenitū daret: vt oīs qui credit in eū
nō pereat: sed habeat vitam eternā. Ip
se nō dei filius incarnatus seipsum ob
tulit in ligno crucis holocaustum et ho
stiam sanguinē ppriū fundēs in remis
siones pctōz: qui tante fuit efficacie vt
sufficere posset ad salutē infinitoz. hor
minum si tot darent. Unde Apo. s. dicit:
Dilexit nos et lauit nos a peccatis nos
tris in sanguine suo. Sanguinē itaq;
illum passim et indistincte offert oibus
pctōribus. Offert in quā de capite suo
spinis pūgētibus coronato de facie sua
decora alapis dure percussa: de manib;
et pedibus clavis in cruce infixis: de to
to corpore ad columnam crudeliter fla
gellato: et de latere suo lancea aperto et
vulnerato. Propter q; oīa deuot; Ber.
sermone. xxiij. super Laci. ait: Ad cum u
lum pietatis tradidit in morte animas
suas: et de pprio latere protulit precū
nostre satisfactionis. Unde ad se versū
culum illū trahit. ps. cxxij. Quia apud
dñm mīa: et copiosa apud eū redēptio.
O amor de incomparabilis. O amor in
cogitabilis. Stat in cruce dei filius et
pctōribus dicit: Si saluari cupitis si sa
lutem queritis: et ego p vobis vt salue
mini patri meo sanguinem innocētēq;
vitam offero. Sed tāta est humani cor
dis duricia vt paucissimi inueniātur q;
velint sua peccata corrigere: deoq; sum
mo bono firmiter inherere. Qui aut re
dire nō neglexerint: saluabunt p miseri
cordias et clemētis illius q; es bñdictus
in secula seculoz. Amen.

¶ Sabbato dominice sexagesime de di
lacione penitētie et quare multi tardāt
seu differunt ad penitentiam redire au
dientes deum benignum sic misericor
diter ipsos vocantem. Sermo. viij.

Quoniam tēpus ha
bemus operemur bonū.
Doctōris gētium verba
sunt ista originali Gal.
vj. Cū audiunt pctōres

q; plurimē ea q; dicta sunt de benignita
te: beniuolētia: ac dilectione dei vocan
tis et inuitatis illos ad pñiam: statuūt
in aīo suo oīno ad illā redire. S; diabo
lica fraude decepti interponūt tēpōz
spacia: asserētes se penitentiā facturos
nō in pñi: s; in futuro cū vl infirmitas
aliqua vel lāguor grauis aduenerit: vel
cū senecta iā seculi delicias amplius nō
gustabit. Talib; aut sic opinātib; vidē
turā ducere vitā esseq; i statu salutis et
grē. Verūtū q; periculossime errēt: in
hoc sūmone apire cēsui: in q; de dilatiōe
penitētie aliq; pulchra et vtilia deo dūce
percurrā: qm nō est perastinandū vt bñ
faciamus s; m apli documentū qui dicit
in verbis in thēmate nostro propositis
Dū tempus habemus. scilicet nūc et nō
postea hodie et non cras: operemur bo
nū ad deū per penitentiā reuerentes.
Ubi de dilacione penitētie seu plonga
tione tria mysteria occurrūt declarāda.

Prīmū dicitur causalitatis
Secundum fatuitatis.
Tertium iniquitatis.

¶ Multi differunt penitere seducti
a diabolo: aut per timorem: aut pro
pter pudorem: aut propter spem: aut de
sperationem. Cap. s.

Prīmū mysteriū dicit causalitatis.
In quo exquirere lē
e et q; est causa cū pctōres ef
ficacia et necessitate pñie cog
gnosētis illā differre volūt
Et possunt assignari principaliter quat
tuor cause potissime ac principales qui
bus hoīes peccatis inuoluti procrastina
nant penitere.

Prima dicitur timor.
Secunda pudor.
Tertia spes.
Quarta desperatio.